

Grondstoffenplan 2022-2026

Van afval naar grondstof

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	4
2. Inzamelprestatie.....	5
3. Ontwikkelingen.....	7
4. Afvalpas vervangen door 'druppel'	10
5. Extra service voor aanbieden GFT/E	11
6. Extra textiel- en glascontainers	13
7. Bijplaatsingen opruimen in weekend	14
8. Extra service voor aanbieden papier.....	15
9. Extra communicatie.....	16
10. Flankerend beleid.....	17
11. Financiën.....	20
12. Samenvatting.....	21
Bijlagen.....	22

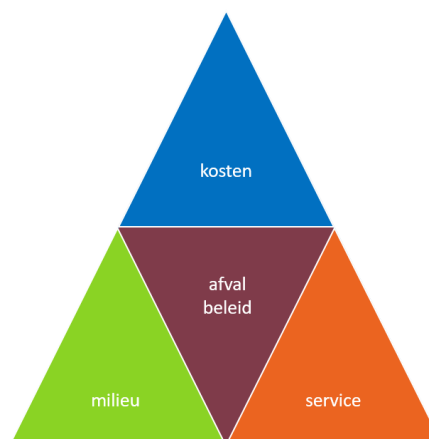
1. Inleiding

Voorliggend Grondstoffenplan 2022-2026 borduurt voort op het plan 2017-2021. Uit de evaluatie van het Grondstoffenplan 2017-2021 komen aanbevelingen naar voren waar de gemeente in de komende jaren mee aan de slag wil gaan.

Het gaat om aanbevelingen op de volgende onderwerpen:

- Afvalpassen
- GFT/E
- Textiel- en glascontainers
- Bijplaatsingen
- Papierinzameling
- Communicatie

De aanbevelingen komen voornamelijk voort uit het gehouden bewonersonderzoek en richten zich op het optimaliseren van de huidige systematiek van afvalinzameling. Uitgaande van de zogenaamde 'afvaldriehoek' zitten de voorgestelde maatregelen met name in de hoek van 'service'.

De inzamelsystematiek voor de verschillende afvalstromen wijzigt niet. Hiermee is Amstelveen goed op weg om de doelstelling van 75% afvalscheiding en maximaal 100 kilogram restafval per inwoner per jaar, zoals die is opgenomen in het vorige Grondstoffenplan, te realiseren. Ook in 2022-2026 blijft deze doelstelling van kracht.

In het voorliggende Grondstoffenplan 2022-2026 zijn de aanbevelingen uit de evaluatie uitgewerkt. Voorafgaand schetst het Grondstoffenplan waar de gemeente nu staat qua milieuprestatie en welke ontwikkelingen, zowel landelijk, regionaal en lokaal, hierbij relevant zijn. Tenslotte benoemt het plan aanvullend flankerend beleid en de kostenconsequenties, om te eindigen met een samenvatting.

2. Inzamelprestatie

De inzamelprestatie van de gemeente is te meten aan het scheidingspercentage en de ingezamelde hoeveelheid restafval en hoe deze zich verhouden tot de doelstelling van 75% afvalscheiding en maximaal 100 kilogram restafval per inwoner per jaar.

Het jaar 2019 was het eerste volle jaar waarin 'Anders inzamelen' operationeel was in heel Amstelveen. In 2019 is gemiddeld per inwoner 146 kilogram restafval ingezameld en is het afvalscheidingspercentage gestegen naar 63%. Dit resultaat toont aan dat Amstelveen nog stappen moet zetten om de doelstelling van 75% afvalscheiding en maximaal 100 kilogram restafval per inwoner per jaar - zoals die is opgenomen in het Grondstoffenplan 2017-2021 - te realiseren.

Echter, door de beperkingen als gevolg van Covid-19 is het aanbod huishoudelijk afval in 2020 gegroeid. Het thuiswerken, het hamsteren van boodschappen, het opruimen van box, zolder en garage, de extra vrije dagen en de explosieve groei van online aankopen heeft er voor gezorgd dat vrijwel alle ingezamelde stromen, ook het restafval, zijn toegenomen. In 2020 is gemiddeld per inwoner 179 kilogram restafval ingezameld en is een scheidingspercentage gerealiseerd van 62%. Deze scores zijn beter dan het gemiddelde van vergelijkbare gemeenten.

Resultaat in kg per inwoner	Amstelveen 2019	Amstelveen 2020	Doelstelling Amstelveen	Vergelijkbare gemeenten 2020
A. Gescheiden ingezameld	263	294	300	192
B. Restafval	146	179	100	255
C. Totaal huishoudelijk afval (A+B)	409	473	400	447
Percentage afvalscheiding (A/C)	63%	62%	75%	43%

De landelijke doelstelling voor 2025 (maximaal 30 kilogram restafval per inwoner) is voor een dicht bebouwde gemeente als Amstelveen momenteel niet realistisch, zelfs niet met een systeem van tariefdifferentiatie. Dit blijkt ook uit de vergelijking met het gemiddelde van vergelijkbare gemeenten. Amstelveen blijft zich wel richten op maximaal 100 kilogram restafval en 75% afvalscheiding. Uit sorteeranalyses blijkt ook dat 80% van het restafval dat wordt ingezameld via de ondergrondse verzamelcontainers grondstoffen zijn die inwoners gescheiden kunnen aanbieden. Kortom, hier is nog veel winst te behalen.

Amstelveen blijft PMD gescheiden inzamelen en laat aanvullend de laatste resten PMD nascheiden door een nascheidingsinstallatie. Door deze keuze wordt een optimaal resultaat gehaald: 67% van alle PMD dat in de gemeente vrijkomt wordt gescheiden ingezameld. Bij nascheiding wordt gemiddeld zo'n 25 tot 30% van het aangeboden PMD als niet recyclebaar eruit gehaald en als restafval afgevoerd. Het resultaat in Amstelveen met bronscheiding is daarmee vergelijkbaar met

het resultaat van PMD verkregen via nascheiding. Gelet hierop is er geen reden om af te stappen van brongescheiden inzameling van PMD en te kiezen voor nascheiding.

3. Ontwikkelingen

Amstelveen heeft te maken met ontwikkelingen op landelijk, regionaal en lokaal niveau die van invloed (kunnen) zijn op de beleidsmaatregelen. Hieronder worden de belangrijkste kaders geschetst.

3.1 Landelijk

De Rijksoverheid heeft als doel dat Nederland in 2050 een volledig circulaire economie heeft. Beleidskaders en ontwikkelingen op het gebied van afval en grondstoffen zijn onderdeel van deze ambitie.

1. Landelijk Afvalbeheerplan wordt Circulair Materialen Plan

Het beleid voor het beheer van afvalstoffen in Nederland is opgenomen in het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP). In het LAP is aangegeven dat het regelmatig zal worden geactualiseerd om in te kunnen spelen op ontwikkelingen in de transitie naar een circulaire economie. Een circulaire economie vraagt echter niet alleen om goed afvalbeheer aan het eind van de keten, maar ook om aandacht voor welke grondstoffen (primaire of secundaire) worden gebruikt en de manier waarop. LAP3 wordt daarom opgevolgd door een Circulair Materialenplan (CMP1). Met het CMP wordt de reikwijdte van het huidige LAP uitgebreid met meer sturing op hergebruik en preventie. Daarnaast moet de regelgeving uit het CMP vaker direct juridisch bindend zijn.

2. Uitvoeringsprogramma Huishoudelijk Afval 2021-2025

Het landelijke programma Van Afval Naar Grondstof (VANG) is onderdeel van het Rijksbrede Programma voor de Circulaire Economie. Het VANG-programma was de afgelopen jaren met name gericht op het verminderen van de hoeveelheid restafval (maximaal 100 en 30 kilogram per inwoner per jaar in respectievelijk 2020 en 2025). De komende jaren richt het programma zich meer op een juiste balans tussen de afname van de hoeveelheid restafval enerzijds en het scheiden van schone, hoogwaardig te recyclen grondstoffen uit huishoudelijk afval anderzijds.

3. Nieuwe wettelijke scheidingsverplichting

Sinds 1 juli 2020 is het 'Besluit gescheiden inzameling huishoudelijke afvalstoffen' van kracht. Gemeenten zijn nu wettelijk verplicht om GFT-afval, papier, metaal, kunststof, glas en elektronische apparatuur gescheiden in te zamelen. Ook Amstelveen voldoet hieraan. Voor textiel en gevaarlijke afvalstoffen gaat deze verplichting in per 1 januari 2025. In het besluit is een aantal criteria opgenomen om af te kunnen wijken van gescheiden inzameling. Voor GFT-afval kan alleen worden afgezien van gescheiden inzameling als dat technisch niet haalbaar of buitensporig duur is. Voor metaal, kunststof en glas kan van de verplichting tot scheiding worden afgeweken als een andere manier van inzamelen niet van invloed is op het potentieel voor hergebruik of recycling. Papier en textiel moeten altijd gescheiden worden ingezameld.

4. Producentenverantwoordelijkheid uitgebreid

Producentenverantwoordelijkheid is wettelijk vastgelegd in een ministeriële regeling en geldt voor producenten of importeurs die als eerste een product op de Nederlandse markt brengen. Producenten en importeurs zijn verantwoordelijk voor het opzetten van een logistiek systeem voor het afvalbeheer en ook om de financiering hiervan te organiseren. Bij dit principe is sprake van een ketenverantwoordelijkheid, omdat ook andere schakels in de keten (zoals gemeenten en detaillisten) hierbij verantwoordelijkheden hebben. Er bestaat al producentenverantwoordelijkheid voor onder meer batterijen, elektrische apparaten en verpakkingen. Het inzamelen van deze afvalstromen is meestal gedelegeerd aan gemeenten die hiervoor een vergoeding ontvangen vanuit het bedrijfsleven. In 2021 treedt ook producentenverantwoordelijkheid in werking voor matrassen en in 2023 voor textiel. Per 1 juli 2021 betalen we in Nederland statiegeld voor kleine plastic flesjes. Statiegeld op blikjes is de volgende stap.

De producentenverantwoordelijkheid voor kunststof verpakkingsafval is uitgewerkt in de Raamovereenkomst Verpakkingen 2013-2022. Nieuwe afspraken om de inzameling en recycling van verpakkingen te verbeteren en vereenvoudigen zijn vastgelegd in de Ketenovereenkomst Verpakkingen 2020-2029. Kernpunt in de wijziging is dat gemeenten de ketenregie teruggeven aan het Afvalfonds Verpakkingen en alleen nog verantwoordelijk zijn voor de inzameling en hiervoor een vergoeding ontvangen.

5. Stijgende kosten

Stijgende kosten hebben te maken met belastingen die de Rijksoverheid oplegt en met strengere eisen van acceptanten en verwerkers voor onder andere GFT-afval, papier en karton en PMD die leiden tot meer afkeur en bijgevolg meerkosten voor de gemeente.

Belastingen Rijksoverheid

Elke gemeente heeft te maken met belastingen die de Rijksoverheid oplegt aan bedrijven om zo milieuvervuilend gedrag tegen te gaan. Bedrijven zoals afvalverbrandingsinstallaties berekenen de belasting op het storten en verbranden van afval door aan degene die de afvalstoffen afgeeft en dat zijn de gemeenten. In 2018 was dit nog een bedrag van € 13,21 per ton. In 2021 bedraagt de afvalstoffenbelasting € 33,15 per ton. Het lijkt in de rede te veronderstellen dat de afvalstoffenbelasting de komende jaren nog verder stijgt.

Bedrijven met een hoge CO₂-uitstoot betalen een nationale CO₂-heffing. Zo worden bedrijven meer gestimuleerd om bij hun investeringen rekening te houden met de gevolgen van CO₂-uitstoot. De heffing is deel van een breed pakket maatregelen dat industriële bedrijven stimuleert te investeren in verduurzaming. De CO₂-heffing geldt ook voor afvalverbrandingsinstallaties. Deze kosten kunnen niet worden doorberekend in bestaande contracten met gemeenten, waardoor dit gebeurt in de nieuwe contracten op het moment dat deze worden aanbesteed. De CO₂-heffing koppelt een prijs aan de industriële emissie van een ton CO₂. In 2021 is die prijs € 30. Het tarief loopt daarna ieder jaar op om in 2030 uit te komen op € 125 per ton CO₂. Dat gaat gepaard met dispensatierechten, die het effect van de heffing in de praktijk teniet zullen doen. Het ministerie

van Financiën verwacht dat hierdoor de heffing pas in 2024 gevolgen gaat hebben voor bedrijven die hun CO₂-uitstoot onvoldoende weten terug te dringen.

Strengere acceptatie-eisen

Verwerkers constateren een achteruitgang in de kwaliteit van gescheiden ingezameld GFT-afval. Hierdoor kan er minder kwalitatief hoogstaande compost worden gemaakt, zijn de uitdagingen voor de afzet van compost vergroot en wordt meer residu verbrand of gestort. Partijen GFT-afval zullen vaker worden afgekeurd waardoor de kosten voor de gemeente stijgen. Ook bij gescheiden ingezameld papier en karton zien we een toename van het aandeel vervuiling met als consequentie meer afkeur en hogere kosten voor de gemeente. Tenslotte, de kwaliteit van het gescheiden ingezamelde PMD staat onder druk. Hier leidt afkeur van vrachten tot een lagere vergoeding voor de gemeenten en tot hogere kosten voor verwerking.

3.2 Regionaal

Op regionaal niveau heeft Amstelveen in ieder geval rekening te houden met de MRA Green Deal en de aanbesteding van de verwerking van het restafval.

1. MRA Green Deal

De Metropool Regio Amsterdam (MRA) wil door middel van een Green Deal en het maken van afspraken inzetten op respectievelijk circulair textiel en plastic. Hierbij wordt op het gebied van de huishoudelijke afvalinzameling gestreefd naar meer hoogwaardige inzameling van textiel met minimaal 7 kilogram per inwoner per jaar in 2025 en/of inzet op inzameling van specifieke textielstromen, alsmede het onderzoeken van de mogelijkheid om de contracten voor sortering en verwerking van textiel af te stemmen op een model van lokale sortering en regionale verwerking. Hierbij is het voor Amstelveen belangrijk dat het op een hoogwaardige en duurzame manier wordt verwerkt.

2. Aanbesteding restafval

Het contract met het AEB voor het verbranden van huishoudelijk restafval loopt af op 31 december 2022. Deze activiteit zal Amstelveen samen met regiogemeenten opnieuw moeten aanbesteden. Bij een aanbesteding is het altijd ongewis hoeveel partijen inschrijven en tegen welke prijs. Wel is bekend dat er een beperkte beschikbare verwerkingscapaciteit is en weinig concurrentie op de verwerkingsmarkt. Amstelveen betaalt nu € 70 per ton restafval om dit te laten verbranden. Afhankelijk van hoeveel partijen inschrijven en tegen welk bedrag, kunnen de kosten zakken of toenemen.

3.3 Lokaal

Naar verwachting stelt Amstelveen eind 2021 het duurzaamheidsbeleid (PLECK) vast. Hierin staan de doelstellingen gericht op Energietransitie, Circulaire economie en Klimaatadaptatie. Twee belangrijke onderwerpen binnen dit beleid zijn textiel en kunststof.

4. Afvalpas vervangen door 'druppel'

In 2018 reikte de gemeente afvalpassen uit aan alle inwoners om de restafvalcontainers te kunnen openen. De kwaliteit van de passen valt tegen en het einde van de levensduur van de passen is in zicht. Daarom is het voorstel van de gemeente om over te stappen naar duurzamere 'druppels' om de containers te openen. Deze kunnen inwoners aan de sleutelbos hangen en daarmee altijd bij zich dragen.

De gemeente stelt voor om in 2023 alle afvalpassen te vervangen. De huidige afvalpassen zijn verstrekt in 2018 en hebben een verwachte levensduur van vijf jaar. De inwoners zijn inmiddels gewend geraakt aan de pasjes, die bestaan uit twee delen: het A-deel is een grotere pas (bijvoorbeeld voor in de portemonnee) en het B-deel is een kleinere pas (bijvoorbeeld om aan de sleutelbos te hangen). Vooral het kleinere pasje ervaren inwoners als erg plezierig. Door het meedragen van dit deel in een tas of broekzak heeft de pas echter veel te lijden en raakt de pas snel beschadigd.

Om te zorgen dat de afvalpassen langer meegaan, wil de gemeente alle passen vervangen door twee zogenaamde druppels. Deze druppels zijn met name bekend in het bedrijfsleven. De druppels raken niet zo snel beschadigd en zijn goed bestand tegen het gebruik aan een sleutelhanger. Per huishouden verstrekt de gemeente eenmalig twee gratis druppels, die de gemeente per afvalwijk per post uitreikt. De kosten voor de vervanging van een druppel blijft voor de inwoners gelijk aan de kosten voor vervanging van de huidige afvalpas (€ 18,59 - prijspeil 2021).

Het gebruik van druppels aan de sleutelbos heeft ook als voordeel dat men minder makkelijk de afvalpas vergeet of kwijtraakt bij het wegbrengen van restafval. Het vergeten van de pas (of defect van de pas) is vaak een oorzaak waardoor inwoners afval naast de container achterlaten.

5. Extra service voor aanbieden GFT/E

40% van het restafval bestaat nog steeds uit groente- fruit- en tuinafval (GFT) en etensresten (E). Amstelveen wil daarom extra inzetten op het scheiden van GFE bij hoogbouw. Ook stelt de gemeente voor om vanaf 2023 in het voor- en najaar op extra dagen GFT/E in te zamelen bij de laagbouw.

Uit de evaluatie van het Grondstoffenplan 2017-2021 blijkt dat inwoners het GFT/E soms niet scheiden vanwege stankoverlast of omdat simpelweg de mogelijkheid niet bestaat. Dat is jammer, omdat GFT/E in de groene container vergist en gecomposteerd wordt, waar het GFT/E in de restafvalcontainer verbrand wordt.

5.1 GFE apart houden in de hoogbouw

De groente- en fruitafval en etensresten (GFE) inzameling bij hoogbouw is in de loop der jaren ook in Amstelveen opgepakt. Er is veel aandacht voor het inzamelen van kwalitatief goed GFE. In Amstelveen is gekozen voor twee afgesloten systemen: bovengrondse GFE-cocons die alleen door bewoners van de omliggende hoogbouw met de afvalpas te openen is en voor wormenhôtels die alleen voor geïnstrueerde omwonenden te gebruiken zijn.

Er zijn nu in totaal 28 bovengrondse GFE-cocons. De containers worden, blijkt uit de pilot in 2019, door circa 15 – 20% van de bewoners van de omringende hoogbouw gebruikt. De 240 liter containers in de cocons worden 1 keer per week of 1 keer per 2 weken geleegd. Een extern bedrijf wast de containers 1 keer per week. In de containers mag zowel groente- als fruitafval, afval van planten op het balkon en etensresten. Om meer GFE uit het restafval te halen wil Amstelveen nog eens circa 20

bovengrondse GFE-cocons plaatsen bij de grotere hoogbouwcomplexen. Hiermee voldoet de gemeente ook aan de wens van bewoners van de hoogbouw om hun afval beter te scheiden.

Naast de GFE cocons zijn er nu 8 wormenhôtels in Amstelveen. Per wormenhotel zijn 15 tot 20 huishoudens aangesloten. Alleen bewoners die uitleg hebben gekregen over hoe het wormenhotel werkt, mogen gebruik maken van deze voorziening. Vlees in het wormenhotel kan bijvoorbeeld gevaar opleveren in verband met de e-coli bacterie. De compost die vrijkomt is onder meer te gebruiken voor de balkonbakken.

Een wormenhotel is meer een sociaal middelpunt voor omwonenden gebleken dan dat het veel groente- en fruitafval uit het restafval houdt. Daar staat tegenover dat mensen die deelnemen aan

een wormenhotel wel heel bewust bezig zijn met afvalscheiding en vooral daar zit de winst. Indien er aanvragen komen van voldoende hoogbouwbewoners wil de gemeente er een wormenhotel plaatsen.

5.2 Extra inzameling GFT/E in de laagbouw

De gemeente stelt voor om in meerdere wijken gedurende het voor- en najaar op extra momenten GFT/E in te zamelen: in plaats van 1 keer per twee weken 1 keer per week. Hiermee kan de gemeente meer service bieden aan inwoners om het GFT/E gescheiden te houden van het restafval, met name in de perioden dat er extra tuinafval ontstaat.

5.3 Landelijke Compostdag

De gemeente doet jaarlijks mee aan de landelijke Compostdag of organiseert een eigen Compostdag. Op deze dag kunnen huishoudens gratis maximaal vier zakken compost op komen halen. De gemeente deelt dan zo'n 5.500 zakken uit als bedankje voor het goed gescheiden aanbieden van GFT/E. Ieder jaar komen er meer dan 1.000 inwoners af op deze dag.

6. Extra textiel- en glascontainers

Het inzamelen van textiel kan beter in Amstelveen. Uit het bewonersonderzoek blijkt dat inwoners textielcontainers vaak te ver lopen vinden. Daarnaast is regionaal afgesproken om 7 kilo textiel per inwoner per jaar in te zamelen. Nu is dat nog 4 kilo. Daarom stelt de gemeente voor om extra textielcontainers te plaatsen. Naar wens van de inwoners wil de gemeente ook extra glascontainers plaatsen.

Voor het vervaardigen van (katoenen) kleding is veel water nodig. Hergebruik van de vezels is dus zeer duurzaam en maakt de textielinzameling des te belangrijker. In Amstelveen wordt nu gemiddeld 4 kilogram textiel per jaar per inwoner ingezameld (in totaal 343 ton in 2020). Deze hoeveelheid ingezameld textiel wil de gemeente graag verhogen. In de Green Deal van de metropoolregio Amsterdam (MRA), waaraan ook Amstelveen zich heeft gecommitteerd, is een doelstelling van 7 kilogram geformuleerd.

Uit de evaluatie blijkt dat inwoners soms niet weten dat er ondergrondse textielcontainers zijn of waar die staan. Anderen weten wel dat er textielcontainers staan, maar vinden deze te ver weg. Momenteel zijn er 22 ondergrondse textielcontainers waarvan 3 op het Afvalbrengstation. De gemeente wil circa 10 extra ondergrondse textielcontainers bijplaatsen. Deze komen bovenop de 5 textielcontainers waartoe in de Perspectiefnota 2022 al is besloten. Hierbij houdt Amstelveen dan rekening met de nieuwe Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid Textiel. Wellicht dat sommige extra textielcontainers eerst tijdelijke bovengrondse containers zijn om kapitaalvernietiging te voorkomen.

Naast de textielcontainers stelt de gemeente ook voor om het aantal glascontainers uit te breiden met circa 5 stuks. Deze komen bovenop de 4 glascontainers waartoe in de Perspectiefnota 2022 al is besloten. De hoeveelheid ingezameld glas in Amstelveen ligt op het landelijk gemiddelde (ca. 25 kilogram per inwoner per jaar). De extra glascontainers zijn een wens van inwoners. In verband met geluidsoverlast stuiten glascontainers wel vaak op weerstand van direct omwonenden.

De uitbreiding van het aantal glas- en textielcontainers lijkt vooralsnog voldoende om een fijnere netwerk van containers in de wijk te krijgen.

7. Bijplaatsingen opruimen in weekend

Bij sommige ondergrondse containers treffen inwoners regelmatig bijgeplaatst (grof) afval aan, ondanks interventies zoals containertuintjes en de inzet van handhaving. Als pilot ruimde de gemeente dit bijgeplaatste afval in 2020 en 2021 ook in het weekend op. Dit wil de gemeente structureel voortzetten bij de zogenaamde 'hotspots'.

Naast de ondergrondse containers geplaatst (grof) afval en zwerfafval levert een storend beeld op van de buitenruimte. Om het melden van overlast door inwoners en medewerkers van de gemeente gemakkelijker te maken, is in 2021 Fixi.nl en de Fixi app geïntroduceerd. Na afhandeling van een melding krijgt de melder direct bericht hoe de zaak is afgehandeld. Circa 95% van alle meldingen handelt Afvalbeheer momenteel binnen vijf werkdagen af.

Bijgeplaatst afval werd al van maandag tot en met vrijdag weggehaald met drie kleine voertuigen en een groter kraanvoertuig. In 2021 is begonnen met het in het weekend opruimen van grof afval. Afvalbeheer rijdt op de weekenddagen een vaste route waar bijgeplaatst afval te verwachten is. Daarnaast rijden ze de Fixi-meldingen na. Op maandag ruimt de gemeente groter grof afval zoals banken en kasten op die in het weekend zijn aangetroffen. Het weghalen van bijplaatsingen in het weekend wil de gemeente Amstelveen structureel voortzetten. Ook de interventies zoals de containertuintjes en de nauwe samenwerking zoals met het team Handhaving blijven gewenst. De gemeente stelt daarnaast voor dat een in te huren Afvalcoach 'de wijk in' gaat en zo kan ondersteunen bij de aanpak van bijplaatsingen. Hierover meer in hoofdstuk 9.

Voor het opruimen van bijgeplaatst (grof) afval werkt Afvalbeheer samen met Wijkbeheer, die het zwerfafval binnen de gemeente opruimt. De beide afdelingen schreven in 2021 een gezamenlijk plan - in samenwerking met de teams van Handhaving Openbare Ruimte en Communicatie - om de inspanningen nog beter op elkaar af te stemmen.

8. Extra service voor aanbieden papier

Het thuisbezorgen van pakketjes neemt al langere tijd toe, waardoor er grote stukken karton bij het papier en karton belanden. Dit leidt tot problemen in de papiercontainers, zowel bij de verzamelcontainers als bij de rolcontainers aan huis. De gemeente werkt aan de verbetering van ondergrondse containers en stelt voor om vanaf 2023 1 keer per 3 weken het papier in de rolcontainers inzamelen.

In 2020 is het online bestellen van producten mede dankzij corona gemeengoed geworden. Dit leverde veel extra karton op. In 2020 is er 30% meer papier en karton ingezameld (voornamelijk dus karton). In de Perspectiefnota 2022 is extra geld uitgetrokken om de ondergrondse papiercontainers te verbeteren. Dit project is momenteel in uitvoering en moet het gemakkelijker maken om grote stukken karton in te werpen. Ook worden er 5 extra ondergrondse papiercontainers geplaatst in wijken waar er te weinig papiercontainers zijn en waar huishoudens geen eigen rolcontainer voor papier en karton kwijt kunnen. Vervolgens monitort de gemeente of de verbeteringen en de extra containers afdoende zijn.

Huishoudens hebben door de toename van het volumineuze karton een probleem met hun papiercontainer die 1 keer per 4 weken wordt geleegd. Inwoners mogen wel gratis een extra container aanvragen, maar daar is vaak geen ruimte voor in de tuin. Daarom wil de gemeente vanaf 2023 vaker papier inzamelen, namelijk 1 keer per 3 weken.

9. Extra communicatie

Voor een deel van de inwoners is het niet altijd duidelijk welk afval waar hoort, met name als het gaat om PMD-afval. Ook is het voor sommigen onduidelijk waar de verschillende verzamelcontainers staan binnen de gemeente. Extra communicatie inzet – met name richting expats - is nodig om inwoners beter te informeren. De gemeente wil daarom een afvalcoach inhuren.

De gemeente Amstelveen zou meer en herhaaldelijk moeten communiceren over het hoe en waarom van afvalscheiding. Expats die de Amstelveense opzet van het afvalinzamelsysteem niet altijd goed kunnen doorgronden vormt een doorlopend punt van aandacht. Inwoners willen daarnaast meer maatwerk met betrekking tot de afvalinzameling in het algemeen, afspraken over aanbiedlocaties, ondergrondse containers, de afvalkalender etc. Ook moet de gemeente laagdrempelig met (nieuwe) inwoners in contact komen via praatgroepen, buurtbijeenkomsten, inburgeringscursussen en dergelijke. De communicatieafdeling van de gemeente kampt met te weinig capaciteit en expertise op het gebied van afval om dit op te pakken. Extra communicatie inzet is vereist om aan al deze wensen tegemoet te komen.

De gemeente stelt daarom voor om een afvalcoach in te huren die de bestaande communicatievraagstukken oppakt. Deze afvalcoach gaat dan aan de slag vanuit het team Afvalbeheer om kennis te hebben van de inzameling maar houdt contact met team Communicatie. De afvalcoach gaat op pad naar locaties waar vaak bijplaatsingen zijn en zwerfafval ligt, gaat in gesprek met expats en werkt de nodige communicatieve acties uit om inwoners goed voor te lichten over afvalscheiding en de locaties van de verzamelcontainers.

10. Flankerend beleid

Naast de maatregelen beschreven in dit Grondstoffenplan zijn er nog flankerende maatregelen en acties die de gemeente uitvoert of wil uitvoeren om dichterbij de doelstelling te komen, door afvalscheiding en de kwaliteit van het ingezamelde afval onder de aandacht van inwoners te brengen.

10.1 Circulair ambachtscentrum

Vanwege de transitie van Legmeer worden er plannen ontwikkeld om het afvalbrenngstation te verplaatsen. De gemeente Amstelveen onderzoekt of er een circulair ambachtscentrum kan komen als opvolger van het huidige Afvalbrenngstation. Door bepaalde vormen van detailhandel (zoals een kringloopwinkel) en werkplaatsen (zoals reparatiewerkplaatsen en ambachtswerkplaatsen) toe te laten naast afvalinzameling, recycling en andere bedrijvigheid, vormt zich een circulair ambachtscentrum. Hiermee kan de gemeente mogelijkheden creëren om ervoor te zorgen dat producten op een laagdrempeligere manier een tweede leven krijgen.

Daarnaast onderzoekt de gemeente of er wellicht een kleine tweede Afvalbrenngstation kan komen in Amstelveen. Bij voorkeur op de grens van Amstelveen Noord en Zuid, waarbij klein afval met de fiets gebracht kan worden. Bijvoorbeeld in de vorm van een pop-up Afvalbrenngstation in een langdurig leegstand (winkel)pand. Het nieuw te bouwen Afvalbrenngstation zou dan alleen bedoeld zijn voor huishoudelijk afval. Bedrijven kunnen immers terecht bij commerciële inzamelaars of locaties direct om Amstelveen heen. Het voordeel zou zijn dat het Afvalbrenngstation dan met minder ruimte toekan en minder regeldruk heeft. Te zijner tijd kan de gemeente zoeken naar een toepasselijke nieuwe naam.

10.2 Opstellocaties rolcontainers

Bij de start van het inzamelen met zijladers is zorgvuldig gekeken naar de opstellocaties voor de rolcontainers. In 2021 heeft Afvalbeheer alle aanbiedlocaties voor rolcontainers nog eens opnieuw bekeken. Op zo'n 25 à 30 locaties is er evident een probleem, omdat containers vaak voor een oprit of garage of op een blindengeleide strook worden gezet. Er komen ook meer geparkeerde auto's bij omdat meer mensen meerdere dagen thuis werken. Hierdoor kunnen de containers niet meer aan de straat worden opgesteld, maar komen ze achter de auto's op de stoep te staan, waardoor ze niet goed bereikbaar zijn voor de zijlader. Ook komen er grotere plantgaten voor bomen, wat ten koste gaat van vlakke aanbiedlocaties. Daarnaast leveren uitdijende boomkruinen problemen op bij het inzamelen. Verder leidt het plaatsen van oplaadpalen op aanbiedlocaties tot een tegenstrijdig dubbelgebruik van de openbare ruimte.

De gemeente wil niet het aantal aanbiedlocaties verfijnen, maar intern goede afspraken maken voor het behoud van de huidige aanbiedlocaties of het vinden van goede vervangende locaties zonder dat inwoners ver hoeven te lopen met een rolcontainer.

Voor inwoners die zelf niet meer hun rolcontainer naar de aanbiedlocatie kunnen brengen en ook geen hulp kunnen vragen aan burens of familie bieden we het z.g. maatwerk aan: wekelijks het ophalen van al het afval aan huis.

10.3 Maatwerk voor oudere inwoners

Bewoners van de laagbouw brengen sinds de invoering van Anders Inzamelen in 2018 hun overgebleven restafval weg naar ondergrondse verzamelcontainers. De inzameling van GFT/E, PMD en papier en karton gaat via rolcontainers. Niet iedereen lukt het om zelf het restafval weg te brengen en de rolcontainer aan de weg te zetten. Daarom biedt de gemeente maatwerk aan. Het gaat dan met name om ouderen en mensen met een beperking die in de laagbouw wonen. Zij kunnen gebruik maken van de zakkenroute. Hierbij wordt er een rolcontainer bij de voordeur geplaatst waar al het afval in door de gemeente verstrekte plastic zakken kan. Dit afval wordt 1 keer per week opgehaald. Voor de invoering van Anders Inzamelen lag het aantal huishoudens dat hier gebruik van maakte op circa 80, nu op circa 180. Dit aantal is stabiel. De gemeente wil deze service blijven aanbieden.

10.4 Natuur- en milieueducatie

Natuur en Milieueducatie (NME) is een prachtig middel om te werken aan het voorkomen van afval. In het kader van 'jong geleerd is oud gedaan' richt de gemeente zich ook op het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs. In verschillende educatieve projecten komen afval en kringlopen aan bod. Denk aan *battles* in de klas, maar ook door scholen de ruimte te bieden om afval gescheiden in te zamelen en door middel van zwerfafvalacties waarbij kinderen zelf de straat op gaan om te onderzoeken wat er ligt (en het meteen op te ruimen). Het educatieve materiaal is er vooral op gericht om te informeren over hoe afval ontstaat en waarom het eigenlijk een probleem is.

Kinderen leren dat zwerfafval niet alleen vies is en veel geld kost om op te ruimen, maar ook dat het slecht is voor het milieu. Niet alleen hier maar ook verder weg, zoals de plastic soep in de oceanen. NME laat de kinderen vooral nadenken over wat ze zelf kunnen doen om (zwerf)afval te voorkomen. Via betrokkenheid stimuleert NME gedragsverandering. Aandachtspunt hierbij is dat ook scholen voorbeeldgedrag tonen met betrekking tot afvalscheiding. Goed voorbeeld doet immers volgen. Dit geldt niet alleen voor scholen, maar ook voor alle organisaties en verenigingen waar kinderen komen, zoals de scouting, sportclubs, buurthuizen enz.

Aanbod NME (zie ook de bijlagen voor gedetailleerd overzicht):

- Lessen aan basisscholen op het Afvalbrengstation.
- Lessen, lespakketten en projecten over het voorkomen en verminderen van afval.
- Lessen en lespakketten gericht op het voorkomen van voedselverspilling.
- Projecten voor het voortgezet onderwijs waarbij leerlingen onder het mom van 'fun and challenge' op een ondernemende manier zelf op zoek gaan naar oplossingen op het gebied van (zwerf)afval en circulaire economie.

10.5 E-waste Race & WeCycle actie

Sinds 2017 doet Amstelveen mee aan de landelijke E-waste Race. Tijdens de E-waste Race zamelen groepen 6, 7 of 8 van verschillende basisscholen zoveel mogelijk ongebruikt e-waste in. Dit elektronisch afval ligt vaak in een la, op zolder of in de garage en de grondstoffen kunnen goed gebruikt worden als ze weer in de kringloop komen. De race begint met een les over e-waste en welke herbruikbare materialen er in zitten. Via ewasterace.nl kunnen inwoners van Amstelveen e-waste aanmelden en dit wordt dan door leerlingen opgehaald. De school die de meeste punten scoort krijgt een schoolreisje aangeboden.

Daarnaast doet de gemeente jaarlijks mee aan de landelijke actie van WeCycle om inwoners te wijzen op het inleveren van spaarlampen en e-waste op het Afvalbrengstation.

11. Financiën

Op basis van de gekozen maatregelen is een raming gemaakt van de investerings- en exploitatiekosten.

Kosten

Implementatie van de maatregelen zoals omschreven in de hoofdstukken 4 tot en met 9 heeft een effect op de afvalstoffenheffing van € 14,64. De kosten zijn als volgt verdeeld:

Maatregel	Invloed op afvalstoffenheffing
1. Afvalpas vervangen door 'druppel'	€ 0
2. A. 20 extra GFE-containers in hoogbouw	€ 0,29
2. B. Extra inzamelrondes GFT/E-afval in laagbouw in voor- en najaar	€ 5,90
3. 10 extra textielcontainers en 5 extra glascontainers	€ 0,81
4. Bijplaatsingen opruimen in weekend	€ 0,73
5. Van 1 keer in de 4 naar 1 keer in de 3 weken inzamelen van papier	€ 5,78
6. Inzet afvalcoach	€ 1,13
Totaal	€ 14,64

Besparingen

Indien de maatregelen het gewenste effect hebben levert dit besparingen op omdat er minder verwerkingskosten zijn voor het restafval en extra opbrengsten/ vergoedingen voor extra ingezameld papier en karton en PMD. Hoeveel dit gaat zijn laat zich moeilijk voorspellen.

12. Samenvatting

- Alle maatregelen betekenen een verhoging van de service en hebben direct of indirect een positief effect op inwoners om hun afval nog beter te scheiden.
- De maatregelen komen voort uit met name de uitkomsten van het in april 2021 gehouden bewonersonderzoek.
- Het is op voorhand niet mogelijk om een exacte rekensom te maken wat het effect is van de verschillende maatregelen op de hoeveelheid afval die extra gescheiden wordt ingezameld en hieraan gekoppeld de vermindering van de hoeveelheid restafval.
- Bijgevolg kunnen ook besparingen op de verwerkingskosten en/ of extra opbrengsten/ vergoedingen van extra gescheiden afval nog niet in beeld worden gebracht.
- Uitvoeren van alle maatregelen heeft een effect op de afvalstoffenheffing van € 14,64.
- De integrale financiële afweging van de maatregelen wordt deels gemaakt bij de Perspectiefnota 2023.

Samenvattend is het beoogde effect van de maatregelen op service, milieurendement en kosten als volgt:

Maatregel	Beoogd effect op service en milieurendement	Invloed op heffing
1. Afvalpas vervangen door druppel	Duurzamer in gebruik en meer gemak voor inwoners. Heeft indirect een effect op meer afvalscheiding en minder restafval. Leidt namelijk tot beter gebruik container en daarmee tot minder bijplaatsingen. Een schone openbare ruimte stimuleert afvalscheiding.	€ 0
2. A. 20 extra GFE-containers in hoogbouw	Mogelijkheid bieden voor scheiden GFE. Levert beperkt extra GFE op. De groep is namelijk klein.	€ 0,29
2. B. Extra inzamelrondes voor GFT/E-afval in laagbouw in voor- en najaar	Deze extra service zal vooral een positief effect hebben op het aanbod tuinafval en etensresten in de container.	€ 5,90
3. 10 extra textielcontainers en 5 extra glascontainers	Deze extra service, bovenop de 5 extra textielcontainers en de 4 extra glascontainers die reeds zijn voorzien in de perspectiefnota 2022, zal een positief effect hebben op het aanbod textiel en glas.	€ 0,81
4. Bijplaatsingen opruimen in weekend	Het opruimen leidt tot een schonere openbare ruimte met een naar verwachting positief effect op het scheidingsgedrag.	€ 0,73
5. Van 1 keer in de 4 weken naar 1 keer in de 3 weken inzamelen van papier en karton	Extra service heeft een positief effect op het aanbod papier. In de Perspectiefnota 2022 is reeds extra geld voorzien om de ondergrondse papiercontainers geschikt te maken voor het kunnen aanbieden van grote stukken karton en zijn daarnaast 5 extra papiercontainers voorzien.	€ 5,78
6. Inzet afvalcoach	Positieve coaching, informatie en communicatie richting inwoners is ondersteunend in de overige maatregelen.	€ 1,13

Bijlagen

Bijlage 1. Huishoudelijk afval naar fractie 2020

	in ton	per inwoner in kilo's
totaal fijn huishoudelijk restafval	15.535	169
totaal GFT/E	4.815	53
totaal papier en karton	5.127	56
totaal glas	2.259	25
totaal textiel	343	4
totaal PMD	2.748	30
totaal grof huishoudelijk restafval	865	9
nagescheiden grof huishoudelijk restafval	2.224	24
totaal WEB	482	5
totaal metalen	1.074	12
totaal grof tuinafval	568	6
totaal bruikbare goederen	1.390	15
totaal puin	1.961	21
totaal hout	2.849	31
totaal asbest	10	0
totaal KCA	103	1
totaal grond	414	5
totaal vlakglas	46	0
totaal gips	140	2
totaal harde kunststoffen	230	3
totaal dakleer	34	0
totaal frituurvet/olie	10	0
totaal autobanden	13	0
totaal EPS (piepschuim)	17	0
totaal matrassen	71	1
Totaal	43.327	473

Bijlage 2: Sorteersanalyses restafval 2021

Laagbouw uitgevoerd op 01-09-2021	kg	gewichts%	waardering	
Groente-, fruit- en tuinafval	309,7	41,3%	normaal	
tuinafval	24,6	3,3%		
groente- en fruitafval	285,1	38,0%		
Papier en karton	60,1	8,0%	veel	
karton en papieren verpakkingen	34,9	4,7%		
kranten, tijdschriften en drukwerk	25,1	3,3%		
Hygiënisch papier	127,5	17,0%	veel	
luiers	76,2	10,2%		
overig hygiënisch papier	51,3	6,8%		
Drankkartons	3,6	0,5%	weinig	
Kunststoffen	52,8	7,0%	weinig	
kunststof verpakkingen	37,8	5,0%		
overige kunststoffen	15,0	2,0%		
Glas	18,4	2,5%	weinig tot normaal	
Metalen	8,5	1,1%	weinig	
metalen verpakkingen	5,9	0,8%		
overige metalen	2,6	0,3%		
Textiel	34,2	4,6%	normaal	
Puin en keramiek	5,4	0,7%	weinig	
Hout	3,9	0,5%	weinig	
Klein chemisch afval	0,2	<0,1%	weinig	ondefinieerbare vloeistof (waarschijnlijk terpentine)
Elektrische apparaten	3,3	0,4%	weinig	rijstkoker, speelgoed, adapter
Overig afval	122,2	16,3%	veel	o.a. kattengrind, mat, tassen, spuitbussen, speelgoed, zwembad, dekbed, medisch afval (zak met handschoenen, mondkapjes, onderleggers, watten en tissues)
Totaal	749,5	100,0%		

Hoogbouw uitgevoerd op 02-09-2021	kg	gewichts%	waardering	
Groente-, fruit- en tuinafval	312,7	41,4%	normaal	
tuinafval	22,5	3,0%		
groente- en fruitafval	290,2	38,4%		
Papier en karton	112,5	14,9%	veel	
karton en papieren verpakkingen	41,5	5,5%		
kranten, tijdschriften en drukwerk	71,0	9,4%		
Hygiënisch papier	68,0	9,0%	weinig	
luiers	28,8	3,8%		
overig hygiënisch papier	39,2	5,2%		
Drankkartons	9,3	1,2%	weinig tot normaal	
Kunststoffen	85,7	11,3%	normaal	
kunststof verpakkingen	62,7	8,3%		
overige kunststoffen	23,0	3,0%		
Glas	20,9	2,8%	weinig tot normaal	
Metalen	17,4	2,3%	weinig tot normaal	
metalen verpakkingen	11,8	1,6%		
overige metalen	5,6	0,7%		
Textiel	33,0	4,4%	normaal	
Puin en keramiek	10,1	1,3%	normaal	
Hout	5,1	0,7%	weinig	
Klein chemisch afval	<0,1	<0,1%	weinig	batterij
Elektrische apparaten	2,2	0,3%	weinig	stofzuiger, speaker, telefoon, speelgoed, lamp, föhn, tondeuse
Overig afval	78,3	10,4%	normaal	o.a. spuitbussen, matje, kussen, kattengrind, voetbal, kaars, sponsjes en gealuminiseerde kunststoffen
Totaal	755,2	100,0%		